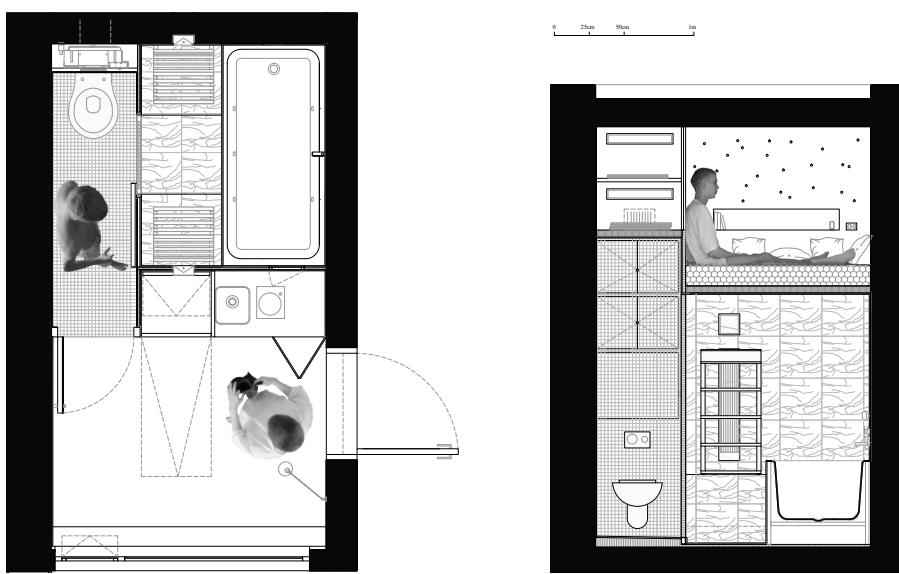
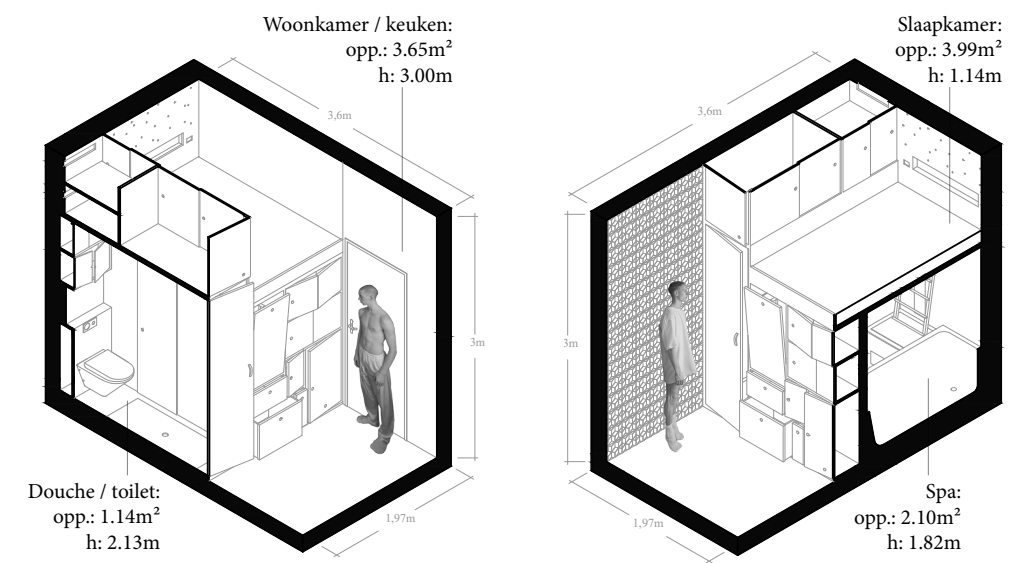

De Cabanon, Rotterdam

het “grootste” kleinste appartement ter wereld

De Cabanon is een **volledig uitgerust appartement van 6,89m²** inclusief een infraroodsauna en een bubbelbad. Het is **onderverdeeld in vier ruimtes**, en is **waarschijnlijk het kleinste appartement ter wereld**; zeker het kleinste met een spa.

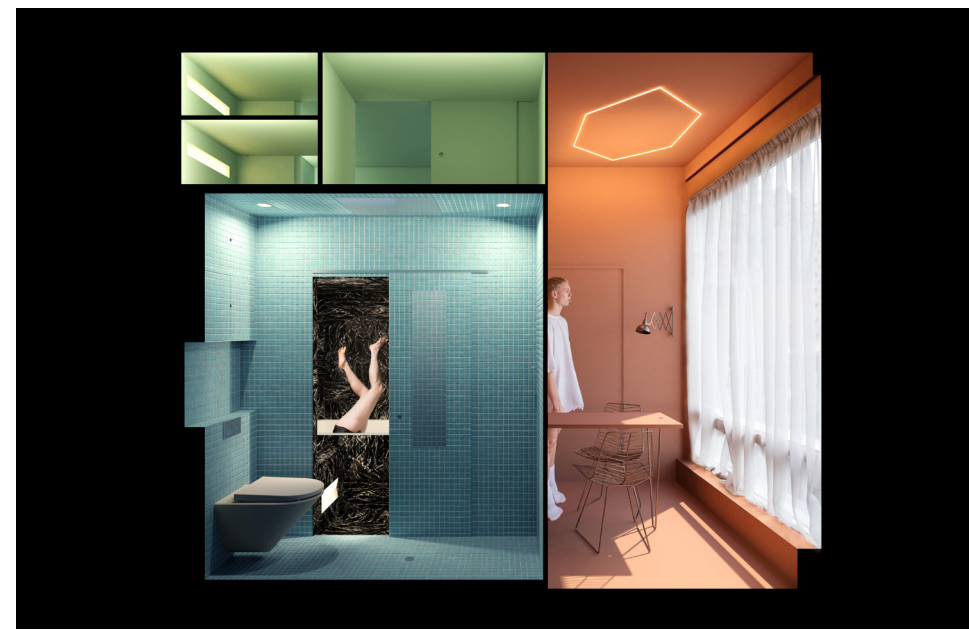
De Cabanon is de ombouw van een bestaande opslagruimte naar een woonruimte. Het bevindt zich op de bovenste verdieping van een woongebouw uit de jaren 50 in het centrum van Rotterdam. De binnenafmetingen zijn H:3m, B:1,97m, L:3,6m. Het heeft een raam van 6m² met uitzicht op de stad. Ze is **onderverdeeld in vier ruimtes, extravagant verschillend qua materialen en hoogtes**.

De Cabanon is een **fascinerende manifestatie van de specifieke wensen** van de eigenaren voor hun tweede huis. **De Cabanon ontleent zijn naam aan de gelijknamige hut van Le Corbusier** aan de Côte d'Azur. Net als de hut van Le Corbusier is de Cabanon van Rotterdam ontworpen door dezelfde architecten die het zullen gebruiken. Het appartement is **6,89 m²** groot, half zo groot als dat van Le Corbusier en – in tegenstelling tot zijn Cabanon – volledig autonoom en ontworpen voor een stel.

De Cabanon is een tempel in de verhoudingen van de eigenaren die de *modulors* van hun Cabanon werden. De Cabanon is een ruimtelijk experiment voor Beatriz en Bernd **die persoonlijke groei steeds meer zagen in vrijwillige reductie**. Deze reductie werd echter nooit als bezuiniging opgevat. De Cabanon is van de meest luxueuze kleinheid, een **‘epicurische reductie’**.

Woonkamer/keuken: Boston en Guido bepalen wie vandaag het ontbijt gaat klaarmaken.

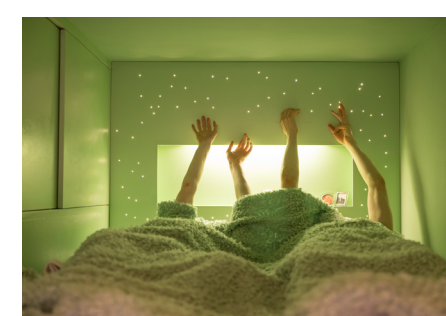
Doorsnede: Boston geniet van het bad. Guido denkt na over zijn goede voornemens voor het nieuwe jaar.

Van buitenaf: De Cabanon en zijn grote raam gloeien in de nachtelijke hemel van Rotterdam.

Douche/toilet: Guido staat op het punt de sauna in te gaan.

Slaapkamer: Boston en Guido tellen de sterren om in slaap te vallen.

Spa: Guido verlaat eerder de infraroodsauna.

Woonkamer/keuken: Boston wacht op Guido. Als Guido uit de douche komt, bereiden ze samen het avondeten.

1. De Renovatie

Voor: De Cabanon op het moment van aankoop.

Na: Boston en Guido na een lange dag repeteren.

Voor: De Cabanon op het moment van aankoop.

Na: Boston en Guido kijken naar de Willemsbrug.

De **Cabanon** is de transformatie van een bestaande zolderopslagruimte naar een volledig uitgeruste woonruimte. Het bevindt zich op de bovenste verdieping van een **woongebouw uit de jaren 50** in het centrum van **Rotterdam**, ontworpen door **Herman Bakker**.

Voor de renovatie waren **geen structurele aanpassingen nodig**, behalve een **kleine ventilatieopening**. De **Cabanon** was al voorzien van **alle essentiële nutsvoorzieningen**, waardoor de transformatie uiterst **efficiënt verliep**. De enige significante technische ingreep was het upgraden van de **elektrische aansluiting** om de **infraroodsauna** en de **magnetron** te ondersteunen.

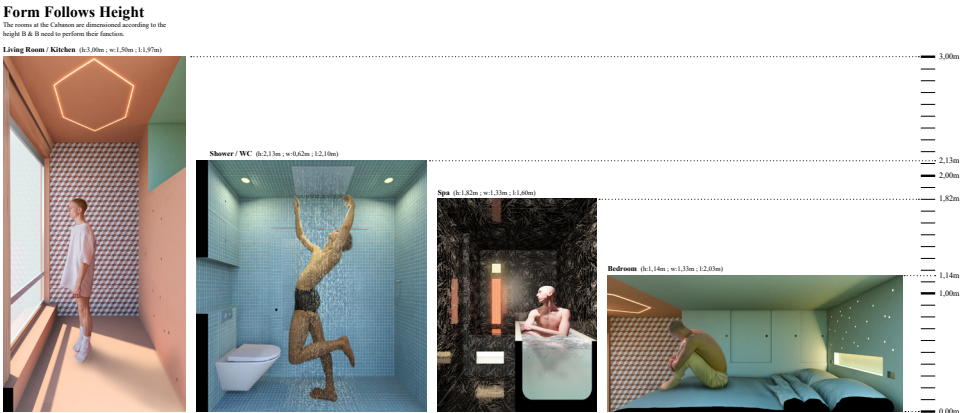
Dit bleek de grootste uitdaging. Een nieuwe elektriciteitslijn moest vanaf de begane grond naar de 7e verdieping worden getrokken, wat betekende dat deze door het plafond van een appartement op de 6e moest lopen. Gelukkig was de nieuwe eigenaar van dit appartement net aan het renoveren en stemde ze in met het doorvoeren van de kabel. Een andere hindernis was het overtuigen van het elektriciteitsbedrijf om de meter niet in de woonkamer te plaatsen. Na drie maanden onderhandelen werd deze uiteindelijk discreet in een kast in de slaapkamer geïnstalleerd.

Dit nauwgezette proces laat zien hoe zelfs de kleinste ingrepen in **bestaande gebouwen onverwachte uitdagingen** kunnen opleveren—maar door geduld en **creatieve probleemoplossing** werd de **Cabanon** gerealiseerd.

2. Duurzaamheid

Op zondag liggen Boston en Guido graag op de grond in de woonkamer en genieten van de zon die door het grote raam van de Cabanon schijnt.

Vorm volgt hoogte: Boston en Guido laten ons voor elke ruimte de benodigde hoogte zien.

Duurzaamheid in de Cabanon gaat verder dan energie-efficiëntie en omvat de volgende punten:

- ♦**Adaptief hergebruik:** De Cabanon is een oefening in adaptief hergebruik, waarbij een ongebruikte zolderruimte wordt getransformeerd tot een volledig functionele mini-appartement. Zo wordt de milieubelasting van nieuwbouw vermeden.
- ♦**Lokale / circulaire economie:** De renovatie werd uitgevoerd door een klein lokaal bedrijf, waarvan de timmerlieden wonen en werken op een boot op slechts 700 meter afstand. Bijna alle materialen werden per fiets of te voet vervoerd. Veel elementen zijn tweedehands verkregen (bijv. het bad), gekocht op de Rotterdamse Blaak-markt (bijv. stoffen) of aangeschaft in nabijgelegen winkels (bijv. vloerbekleding).
- ♦**Ruimtelijke optimalisatie:** In plaats van maatwerkoplossingen werd de Cabanon gevormd rondom bestaande, betaalbare objecten: het matras, het bad en de mini-koelkast.
- ♦**Materiaalgebruik:** Onweerstaanbare aanbiedingen uit outletwinkels bepaalden het initiële kleurenpalet van de materialen: restpartijen gaven de mozaïektegels in de douche een blauwe tint en maakten de spa-marmer zwart (bijv. Chinees marmer uit de jaren 80, gered uit een vergeten stapel in een Rotterdamse havenloods), waardoor over het hoofd geziene materialen een tweede leven kregen.
- ♦**Loskomen van bezittingen:** De Cabanon stimuleerde een verandering de denkwijze van Beatriz, waarbij de voordelen van minder eigendommen benadrukt werden. De opeenhoping van nutteloze objecten vult niet alleen ruimtes, maar ook de geest.
- ♦**Emotionele duurzaamheid:** Het diep persoonlijke ontwerp van de Cabanon garandeert langdurige relevantie voor de eigenaar, waardoor er een emotionele band ontstaat die behoud in plaats van vervanging stimuleert.

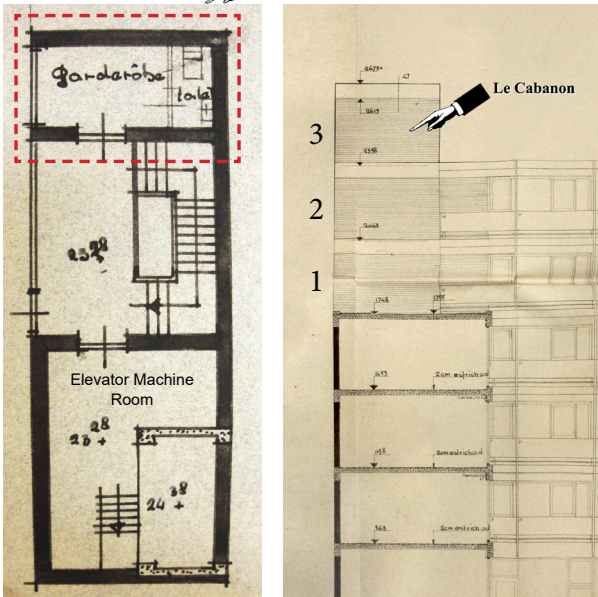
3. Maatschappelijke waardecreatie / 4. Opwaardering

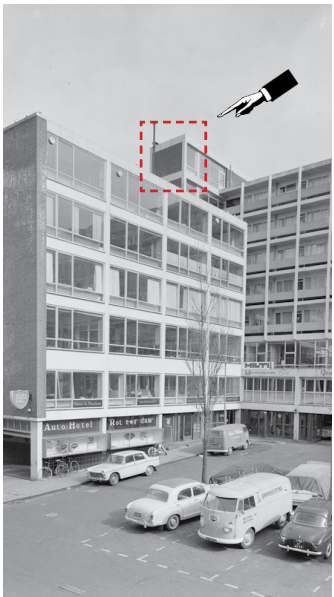
Elke avond na het eten kijken Boston en Guido graag naar de skyline van Rotterdam.

Guido organiseert de opbergruimte naast het bed.

Initiële tekeningen, Herman Bakker, 1955: (links) plattegrond 7e verdieping, (rechts) oostgevel.

Pannekoekstraat, Rotterdam, 1962: De ruimte op het plein wordt 60 jaar later de Cabanon.

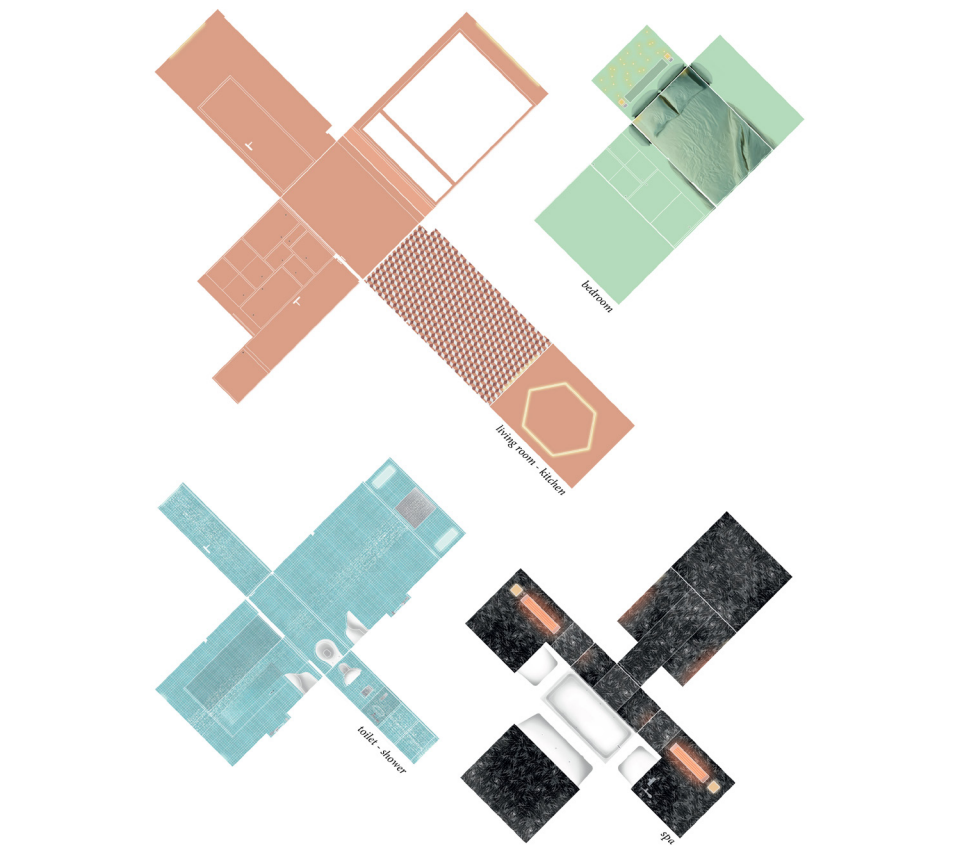
Maatschappelijke waardecreatie

De Cabanon verhoogt de levenskwaliteit van zijn eigenaars, die kozen voor het stadsleven maar tegelijkertijd een kleine toevluchtsoord binnen hun eigen gebouw creëerden—een plek om te ontsnappen voor een ontspannend weekend of gewoon een stille namiddag. De Cabanon is een extreem voorbeeld van ruimteoptimalisatie, **maar pretendeert op geen enkele manier dat het verkleinen van woonoppervlak de enige strategie is voor betaalbare huisvesting, noch dat het de “woning van de toekomst” wil zijn**. Het dient als inspiratiebron voor hoe zelfs de meest compacte, ogenschijnlijk ‘onmogelijke’ ruimtes kunnen worden getransformeerd tot **functionele, knusse en zelfs luxueuze omgevingen**, en bewijst dat intelligent ontwerp waarde kan creëren die veel verder reikt dan de conventionele ruimtelijke beperkingen.

Opwaardering

De ruimte van de Cabanon wordt in de **oorspronkelijke plannen aangemerkt als een opslag-‘garderobe’**—maar wel een met een **vloer-tot-plafond raam, een WC, warm en koud water, elektriciteit en verwarming**. Geïntrigeerd door deze superuitgeruste ‘opslagruimte’ gingen de architecten verder op onderzoek uit. Ze ontdekten dat er drie van dergelijke ruimtes in het gebouw waren, oorspronkelijk bewoond door verpleegsters tijdens de **woningcrisis van de jaren 50**. Hoewel officieel geclassificeerd als opslag—te klein om als appartement te gelden—was er altijd een **onuitgesproken potentieel geweest om er meer van te maken**. Deze ingreep **activeert volledig het latente potentieel dat architect Herman Bakker in 1955 onofficieel voor ogen had**, waardoor deze waardevolle restplekken eindelijk hun verborgen belofte kunnen vervullen.

5. Innovatie

De vier ruimtes die zo radicaal van elkaar verschillen in hoogte en materiaal ontvouwen zich als vier sterren. Boston en Guido spelen verstoppertje.

Ontworpen als een tweede thuis, is de Cabanon een diep persoonlijk experiment voor de eigenaars en architecten, waarbij kleinheid eerder een katalysator voor creativiteit wordt dan een beperking. Door elke ruimte precies af te stemmen op de afmetingen van de bewoners, slaagt de Cabanon erin om alles naadloos op elkaar af te stemmen. Het wordt een **tempel in de verhoudingen van zijn inwoners**, waarin Beatriz en Bernd de *modulors* van hun Cabanon zijn. Hun breedtes en hoogtes—1,72 m en 1,78 m—bepalen de afmetingen van elke ruimte, afhankelijk van de functie:

- ♦Bij het douchen hebben ze een hoogte van 2,13 m en een breedte van 62 cm nodig.
- ♦Voor het baden of gebruik van de sauna's volstaat een hoogte van 1,80 m, zodat ze zonder te bukken de spa kunnen betreden.
- ♦Tijdens het slapen of zitten op hun bed hebben ze 1,14 m in hoogte en 1,35 m in breedte nodig.
- ♦Voor de woonruimte behielden ze een genereuze plafondhoogte van 3 meter.

De Cabanon daagt het conventionele idee uit dat elke kamer dezelfde hoogte moet hebben. In plaats daarvan **maximaliseert ze de waargenomen ruimte door verschillende hoogtes toe te wijzen aan verschillende functies**—waardoor de ruimte juist groter aanvoelt naarmate er meer programma's worden toegevoegd.

Functionaliteit
Gezien de **uiteenlopende functies** was een zorgvuldige ruimtelijke indeling essentieel om elke zone **volledig functioneel en comfortabel** te houden. De typische aanpak voor kleine ruimtes—**opklapbedden, multifunctioneel meubilair of tijdelijke scheidingswanden**—voelde onpraktisch aan voor de eigenaars en architecten. In plaats daarvan kozen ze voor een **vaste ruimtelijke opzet**, zodat elke functie een eigen toegewijde plek kreeg. Een al kleine ruimte verder opdelen lijkt misschien tegenintuïtief, maar tot Beatriz en Bernds verrassing voelde de Cabanon **groter aan na de onderverdeling**. Deze ontdekking leidde tot een bewuste overdrijving van de ruimtelijke scheiding: **elke zone werd volledig bekleed in een opvallend, uniform materiaal en kleur**, waardoor de zintuiglijke ervaring werd versterkt en de identiteit van elke ruimte werd benadrukt. De Cabanon staat niet voor opoffering, maar bewijst dat kleine ruimtes zowel **radicaal compact als overdadig luxueus kunnen zijn**.

6. Economische waardecreatie

de Volkskrant, 06 June 2024, the Netherlands.

WINNER 'Public Vote' "Small Project of The Year" at Archello Awards 2024, December 2024, the Netherlands.

AD – 13 June 2024, the Netherlands.

De **Cabanon** toont economische waardevermeerdering door een ongebruikte zolderopslag van 6,89 m² in Rotterdam om te vormen tot een **woonruimte**, wat de totale waarde van het onroerend goed aanzienlijk verhoogt. Naast de ruimtelijke transformatie heeft de Cabanon **buitengewone wereldwijde erkenning gekregen**, met **zes architectuurprijzen**, waaronder het **'Best Interior of the Netherlands 2024'** van het Architectenweb en de **publieksprijs bij de ARCHELLO Awards 2024 in de categorie « Small Project of the Year »** zijn geweest. Het project heeft brede media-aandacht gekregen: onder andere is ze in **de Volkskrant, AD, El País en de New York Times** verschenen, en is te zien geweest op zowel de **Nederlandse als Spaanse televisie**. Een ontwerpstudio van de **Academie van Bouwkunst in Amsterdam** bezocht haar tijdens hun excursie. Beatriz en Bernd ontvangen voortdurend **verzoeken voor interviews en privébezoeken**—waaronder een architect die er drie maanden lang het wonen wilde ervaren.

Deze opmerkelijke interesse laat zien **hoe een ooit over het hoofd geziene restplek sterke economische, culturele en architectonische waarde** kan genereren. De Cabanon bewijst dat compacte, goed ontworpen ruimtes zowel **wenselijk als financieel impactvol kunnen zijn**.

The New York Times, 01 September 2024, USA.

WINNER "Interior of The Year" at Architectenweb Awards, November 2024, the Netherlands.

WINNER of the Month-February over all categories at FRAME Awards 2025, March 2025, the Netherlands - ongoing.

7. Synergie door samenwerking

Arjen is druk bezig met het bouwen van de Cabanon.

Arjen, Mirjam en Beatriz in de Cabanon.

Beatriz, Guido en Boston bespreken de volgende opname.

Beatriz en Ossip kijken naar Guido.

De Kracht van Samenwerking
De **Cabanon** is het resultaat van **echte synergie**—een unieke architectonische visie, versterkt door het **nauwgezette vakmanschap** van Arjan en Mirjam, **vereeuwigd** door de fotografie van Ossip, en uiteindelijk **tot leven gebracht** door de **performance** van Guido en Boston. Elke bijdrager heeft zijn gedrukt, waardoor het project groter werd dan de som der delen. Terugkijkend is het **moeilijk—zo niet onmogelijk—om het op een andere manier voor te stellen**.

- ♦**De Architecten & Eigenaars:** Beatriz en Bernd van **STAR** en **BOARD** hadden een **duidelijke, maar onconventionele visie**. Ze wisten dat om hun unieke wensen binnen zo'n compacte ruimte te realiseren, ze de **traditionele ontwerkaanpak moesten overstijgen**.
- ♦**De Vakmensen:** Arjan en Mirjam (Midwinter Timmerwerken & Decoratie) waren onmisbaar. Ze brachten **inventieve details** aan, die hoog werden geprezen door de **jury van de Architectenweb Awards** tijdens hun bezoek. Van **timmerwerk en metaalbewerking tot verlichting, tegels en stoffen**—ze verzorgden alles met een onberispelijke afwerking. Zonder hun vakmanschap en oog voor detail zou het project niet zo succesvol zijn geweest.
- ♦**De Fotograaf:** Ossip van Duivenbode wist de essentie van de **Cabanon** meesterlijk vast te leggen. Geen vervormde lenzen of kunstmatige manipulaties—alleen een **authentieke visuele verhaallijn**, die de Cabanon omtoverde tot een **boeiende reeks iconische beelden**.
- ♦**De Dansers en Modellen:** In plaats van typische geënceneerde huiselijke scènes kozen Beatriz en Bernd voor een **onverwachte aanpak**. Ze nodigden twee ex-dansers van het NDT uit om als hun alter ego's te dienen voor de foto's. De Cabanon werd hun podium. Hun **performance versterkte de architectonische ervaring** en bewees dat **als je er kunt dansen, je er zeker ook kunt wonen**.

8. Projectprijzen

WINNER of the Month-February over all categories - ongoing for the year Award
FRAME Awards 2025
Category : "Small Apartment"
Organiser: FRAME Awards
March 2025, the Netherlands

Nominated in the Best of Interior 2025 - ongoing
Best Interior 2025-Callway
Category : "Interior of the Year"
Organiser: Callway Publishing
February 2025, Germany

HONOURABLE MENTION
Masterprize Awards
Category: "Small Architecture"
Organiser: Architecture Masterprize
November 2024, USA

WINNER 'Public Vote'
Archello Awards 2024
Category : "Small Project of The Year"
Organiser: Archello Awards
December 2024, the Netherlands

PLATINUM PRIZE
ADC Architecture Collection Awards
Category: "Unique & Other Interiors"
Organiser: Architecture Collection
December 2024, USA

WINNER "Interior of The Year" in the Netherlands
Architectenweb Awards
Category: "Interior of The Year"
Organiser: Architectenweb
November 2024, the Netherlands

9. Onderscheidingen

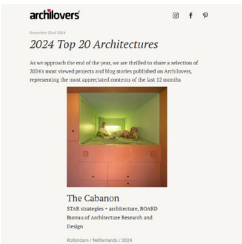
The Cabanon listed as one of "Top 5 Most Viewed Submissions of the Week (Feb 14-21, 2025)"
By: FRAME Awards
February 2025, the Netherlands

The Cabanon listed as one of the "Most loved projects - Best Projects 2024"
By: Archilovers
December 2024, Italy

The Cabanon listed as one of "The Most beautiful homes of 2024"
By: ELLE Décor Italia
December 2024, Italy

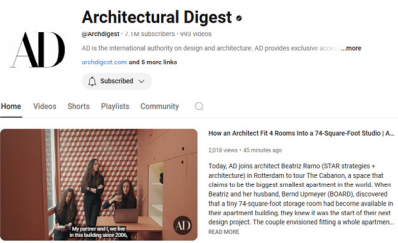

The Cabanon listed in Archilovers' "2024 Top 20 Architectures"
By: Archilovers
December 2024, Italy

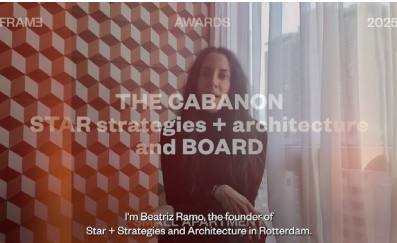

The Cabanon listed in the "TOP 10 reader submissions of 2024 - private spaces"
By: Designboom
December 2024, Italy

10. Geselecteerde Media / Televisie

Documentary about The Cabanon for Architectural Digest's mini-series 'Global Small Spaces' (season 1, episode 3)
By: Architectural Digest
December 2024, US-Worldwide

Mini-documentary about The Cabanon for FRAME Awards winner of the Month series
By: FRAME Awards
March 2025, the Netherlands

The Cabanon featured on the daily Dutch news programme "EditieNL" in RTL nieuws
By: Editie NL
06 June 2024, the Netherlands

Mini-documentary about The Cabanon for the social media of RijnmondTV
By: RijnmondTV
14 June 2024, the Netherlands

11. Geselecteerde Publicaties

Dutch design Jaarboek, December 2024, the Netherlands

de Volkskrant, 06 June 2024, the Netherlands

El Mundo, 19 May 2024, Spain

db, January 2025, Germany

The New York Times, August 2024, USA

AD, 13 June 2024, the Netherlands

abitare #641, February 2025, Italy

Architektur #524, June/July 2024, Austria

Baumeister, January 2025, Germany

Arquitectura Viva #268, October 2024, Spain

BO BEDRE, August 2024, Norway

centras #129, July 2024, Lithuania

Stedebouw & Architectuur, January 2025, the Netherlands